

महाराष्ट्र शासन

इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग
मंत्रालय (विस्तार), दालन क्र.१३९
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-४०००३२

दुरध्वनी क्र.-०२२-२२८२३८२१

ईमेल :- sangita.shelke@nic.in

क्रमांक- शिवृत्ती २०२२/प्र.क्र.०७/शिक्षण-१

दिनांक: २३ मे, २०२२.

प्रति,

प्रधान सचिव,

माहिती व तंत्रज्ञान, मंत्रालय, मुंबई ३२.

विषय :- राज्यातील विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष
मागास प्रवर्गातील मुला-मुलींना परदेशातील उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती
योजना सन २०२२-२३ साठी वेबसाईटवर जाहिरात प्रसिध्द करणेबाबत.

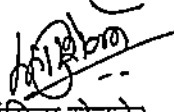
संदर्भ :- संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे यांचे
दि.२६.०४.२०२२ रोजीचे पत्र.

महोदय,

उपरोक्त विषयांकित प्रकरणी संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे यांनी
सदर्भाधिन दि.२६.०४.२०२२ च्या पत्रान्वये शासनास सादर केलेल्या प्रस्तावानुसार राज्यातील विमुक्त
जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गातील मुला-मुलींना परदेशातील उच्च
शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती योजनांतर्गत सन २०२२-२३ करीता अर्ज मागविण्यासाठी शासनाच्या
वेबसाईटवर जाहिरात प्रसिध्द करण्यासाठी संबंधितांना आपल्या स्तरावरून कृपया त्वरीत आदेश
देण्यात यावे, ही विनंती.

सोबत : वरील प्रमाणे

आपली,

(संगिता शेळके)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

महाराष्ट्र शासन

इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग,
३ चर्च पथ, महाराष्ट्र राज्य, पुणे १.

दूरध्वनी क्र. ०२२८२३८२०

ई-मेल- dvjntobesbcwpunc@gmail.com

विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील गुणवंत मुला-मुलींना परदेशात शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती सन २०२२-२३.

परदेशामध्ये उच्च शिक्षणासाठी प्रवेश मिळालेल्या महाराष्ट्रातील विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील गुणवंत विद्यार्थ्यांना परदेशामध्ये उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती निवडीसाठी महाराष्ट्र शासनाच्या विजाभज, इमाव व विमाप्र विभागाकडून अर्ज मागविण्यात येत आहे.

अटी व शर्ती

- विद्यार्थी विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील असावा.
- विद्यार्थी व त्याचे आई, वडील अथवा पालक भारताचे नागरीक तसेच महाराष्ट्राचे रहिवासी असावेत.
- पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी ३५ वर्षे व पीएचडी साठी ४० वर्षे ही कमाल वयोमर्यादा असेल.
- विद्यार्थ्यांच्या कुटुंबाचे वार्षिक उत्पन्न रु. ८ लाखापेक्षा जास्त नसावे.
- यापूर्वी इतर कोणत्याही राज्य अथवा केंद्रशासनाकडून परदेश शिष्यवृत्ती अंतर्गत ज्या विद्यार्थ्यांनी परदेशात पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम व पीएचडी अभ्यासक्रम पूर्ण करण्यासाठी योजनेचा लाभ घेतलेला आहे असे विद्यार्थी या योजनेसाठी पात्र असणार नाहीत.
- विद्यार्थी हा पूर्णवेळ अभ्यासक्रमासाठी प्रवेशित असावा.
- विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेतलेली परदेशातील शिक्षण संस्था ही जागतीक क्रमवारीत THE (Times Higher Education) / किंवा QS (Quacquarelli Symodes) Ranking २०० च्या आतील असावी.
- शिष्यवृत्ती द्यावयाच्या एकूण जागेपैकी ३०% जागा मुलींसाठी राखीव असतील.
- अन्य अटी व शर्ती ह्या सविस्तर जाहिराती मध्ये तसेच विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभाग, शासन निर्णय दिनांक ११ ऑक्टोबर, २०१८ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे लागू राहतील.
- अर्जांचा नमुना, शासन निर्णय शिष्यवृत्तीसाठी पात्रतेच्या अन्य महत्वाच्या अटी शर्ती तसेच इतर सविस्तर माहितीसाठी पुढील संकेतस्थळाला भेट द्यावी.
www.maharashtra.gov.in
- वरील वेबसाईट वरून अर्ज डाऊनलोड करून तो परिपूर्ण व आवश्यक त्या कागदपत्रासह शासन निर्णय दि. ११/१०/२०१८ व शासन शुध्दीपत्रक दि. ०१/०२/२०२० नुसार संबंधित प्रादेशिक उपायुक्त, समाजकल्याण विभाग यांच्याकडे जाहिरात प्रसिध्द झाल्याच्या दिनांकापासून ते दिनांक:- २३/०६/२०२२ पर्यंत सायंकाळी ६.१५ वाजेपर्यंत पोस्टाने किंवा समक्ष सादर करावा.

स्थळ : मुंबई

दिनांक : २३/०५/२०२२.

लाभाचे स्वरूप

- विद्यापीटाने प्रमाणित केलेल्या शिक्षण शुल्काची पूर्ण रक्कम.
- विद्यापीटाच्या निकवानुसार वैयक्तिक आरोग्य विमा खर्च.
- विद्यार्थ्यांस वार्षिक निर्वाह भत्ता परदेशातील संबंधित शैक्षणिक संस्थेने ठरवून दिलेल्या अथवा भारत सरकारच्या DOPT विभागाने ठरवून दिलेल्या दराप्रमाणे अथवा महाराष्ट्र शासनाने वेळोवेळी जाहीर करेल ती रक्कम निर्वाह भत्ता म्हणून अनुज्ञेय असेल.
- विद्यार्थ्यांस परदेशात जाताना व अभ्यासक्रम यशस्वीरित्या पूर्ण केल्यानंतर परत येताना विमान प्रवासाचा खर्च अनुज्ञेय असेल.

स्वा/-

(डी.डी.डोके)

संचालक,

इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे

महाराष्ट्र शासन

इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय,

३ चर्च पथ, महाराष्ट्र राज्य, पुणे १.

दूरध्वनीक्र. ०२०/२६०५५१८५

ई-मेलdvjntobesbewpune@gmail.com

विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील मुला-मुलींना सन २०२२-२३ या वर्षात परदेशात विशेष अध्ययन करण्यासाठी शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत शिष्यवृत्ती निवडीसाठी विद्यार्थ्यांकडून अर्ज मागविण्यात येत आहेत.

“जाहिरात”

महाराष्ट्र शासनाच्या विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभागामार्फत प्रतीवर्षी विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना परदेशामध्ये विशेष अध्ययन करण्यासाठी प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात येते.

सन २०२२-२३ या शैक्षणिक वर्षाकरिता विद्यार्थ्यांकडून परदेश शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज मागविण्यात येत आहेत.

योजनेचे नांव :-

विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील मुला-मुलींना परदेशात विशेष अध्ययन करण्यासाठी शिष्यवृत्ती योजना.

योजनेचा उद्देश :-

विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील मुला-मुलींना परदेशात पदव्युत्तर पदवी आणि संशोधनात्मक अभ्यासक्रमाचे (पी.एच.डी.) विशेष अध्ययन करण्यासाठी आर्थिक मदत देणे.

योजनेची व्याप्ती :-

महाराष्ट्रातील विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील पदव्युत्तर पदवी आणि पी.एच.डी.साठी जागतिक क्रमवारीत THE (Times Higher Education) /किंवा QS (Quacquarelli Symodes) Ranking २०० च्या आतील परदेशातील शैक्षणिक संस्थेमध्ये प्रवेश घेणाऱ्या १० विद्यार्थ्यांना ही शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात येईल.

योजनेसाठी पात्रता :-

वयोमर्यादा :-

जाहिरात प्रसिध्द झालेल्या महिन्याच्या पहिल्या तारखेस उमेदवारांचे वय ३५ वर्षा पेक्षा जास्त नसावे. तथापी पीएचडीच्या विद्यार्थ्यांसाठी वयोमर्यादा ४० वर्षापर्यंत असेल.

उत्पन्न मर्यादा :-

१. परदेशातील विद्यापीठ / शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्रवेश मिळालेल्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे / कुटूंबाचे व विद्यार्थी नोकरी करीत असल्यास त्याचे स्वतःचे उत्पन्न धरून सर्वमार्गांनी मिळणारे वार्षिक उत्पन्न रु. ८.०० लाखापेक्षा जास्त नसावे.

२. नोकरदारांसाठी मासिक पगारपत्रक आणि आयकराचे Assessment Statement किंवा फॉर्म नंबर १६ दाखल करणे आवश्यक आहे. तसेच इतरांसाठी सक्षम प्राधिकारी (तहसिलदार किंवा नायब तहसिलदार पेक्षा कमी दर्जा नसलेल्या) यांच्याकडील मागील आर्थिक वर्षाचे कुटूंबाचे सर्व मार्गाने मिळणाऱ्या उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहिल.

शैक्षणिक अर्हता :-

पदव्युत्तर पदवी किंवा पदव्युत्तर पदवीका अभ्यासक्रमासाठी पदवी परिक्षेत व पीएचडी साठी पदव्युत्तर परीक्षेत किमान ६०% गुण असणे आवश्यक आहे.

अनुज्ञेयअभ्यासक्रमाचा कालावधी :-

१. पीएचडीसाठी ४ वर्षे किंवा प्रत्यक्ष अभ्यासक्रमाचा कालावधी यापेक्षा कमी असेल तो.
२. पदव्युत्तर पदवी २ वर्षे किंवा प्रत्यक्ष अभ्यासक्रमाचा कालावधी यापेक्षा कमी असेल तो.
३. पदव्युत्तर पदवीका १ वर्षे किंवा प्रत्यक्ष अभ्यासक्रमाचा कालावधी यापेक्षा कमी असलेला प्रत्यक्ष कालावधी.

एकाच कुटूंबातील कमाल पात्रता धारक :-

१. सदर योजनेचा लाभ एका कुटूंबातील एकाच विद्यार्थ्यास फक्त एकदाच घेता येईल.
२. एकाच कुटूंबातील एका पेक्षा जास्त मुलांना ही शिष्यवृत्ती लागू राहणार नाही. यासाठी पालकांनी आणि विद्यार्थ्यांनी तसे प्रतिज्ञापत्र करून देणे बंधनकारक असेल.

शिष्यवृत्ती मंजूरीसाठी अनिवार्य अटी :-

- १) नोकरीमध्ये असलेल्या उमेदवाराने तो जेथे नोकरी करतो त्या यंत्रणेचे (organization Employer) ना हरकत प्रमाणपत्र दाखल करणे अनिवार्य आहे.
- २) पात्र विद्यार्थ्यांने (Non Judicial Stamp Paper वर public Notary) सामोर विहित नमून्यातील प्रतिज्ञापत्र लिहून देणे बंधनकारक असेल.
- ३) विद्यार्थ्यांचे दोन जामीनदार देणे बंधनकारक असेल. या प्रत्येक जामीनदाराने स्वतंत्र Surety Bond करून देणे बंधनकारक असेल.
- ४) अर्ज करणा-या विद्यार्थ्यांचे रवास्थ चांगले असले पाहिजे त्याकरीता त्यांनी नोंदणीकृत वैद्यकीय अधिका-याने दिलेले प्रमाणपत्र सादर करणे बंधनकारक राहिल.
- ५) विद्यार्थ्यांस शिक्षणासाठी आवश्यक असलेला कालावधी किंवा शिक्षण त्यापूर्वी पूर्ण झाल्यास जो कालावधी लागेल या दोघांपैकी जो कमी आहे त्या कालावधी पुरतेच परदेशात राहण्याचे बंधपत्र(Bond) राज्य शासनास तसेच परदेशातील भारतीय दुतावासास लिहून द्यावे लागेल . या आवश्यक कालावधीपेक्षा जास्त कालावधी करीता परदेशात राहण्यास विद्यार्थ्यांस परवानगी मिळणार नाही.

६) विद्यार्थ्यांच्या शासनाने विहित करून दिलेल्या नमून्यात Record Release Consent from हा बंधपत्राच्या स्वरूपात द्यावा लागेल.

७) विद्यार्थ्यांस परदेशामध्ये प्रवेश मिळविण्यासाठी THE किंवा QS world Ranking मधील २०० च्या आतील अद्ययावत जागतिक क्रमावारीत असणारी विद्यापीठ /शिक्षण संस्था मध्ये प्रवेशासाठी स्वतः प्रयत्न करावा लागेल व त्यासाठी आवश्यक त्या सर्व पात्रता परिक्षा देणे बंधनकारक असेल

८) ज्या विद्यार्थ्यांना परदेशी शैक्षणिक संस्थाकडून Unconditional Offer letter मिळालेले असेल त्यांनाच ही शिष्यवृत्ती अनुज्ञेय राहिल यासाठी conditional Offer letter गृहीत धरले जाणार नाही

९) विवाहीत उमेदवाराच्या पत्नी व मुले यांना परदेशामध्ये सोबत घेऊन जाण्यासाठी कोणत्याही प्रकारचे सहाय्य दिले जाणार नाही . त्यासाठी पासपोर्ट मिळविणे,व्हिसा मिळविणे, आर्थिक तरतूद करणे परदेशातील निवास व दैनंदिन खर्चाची व्यवस्था करणे ही उमेदवाराची वैयक्तिक जबाबदारी असेल.

१०) नोकरी करणा-या उमेदवाराने सर्व प्रशासकीय बाबी उदा.रजा,वेतन,आणि इतर सेवेच्या बाबी स्वतः प्रत्यक्षपणे निराकरीत करावयाचे आहेत. याबाबत कोणत्याही प्रकारची सवलत शासनाकडून मिळणार नाही.

११) अ) अचानक उद्धवलेल्या परिस्थितीमध्ये , परदेशामध्ये शिक्षण घेत असताना विद्यार्थ्यांस भारतामध्ये यावयाचे असल्यास त्यासाठी त्याची संबंधित शैक्षणिक संस्था व विजाभज,इमाव व विमाप्र कल्याण संचालनालयाची पूर्व परवानगी घेणे बंधनकारक असेल आणि याबाबतची माहिती संबंधित विद्यार्थी भारतीय दुतावासास कळवतील.

ब) जेवढ्या कालावधीमध्ये परदेशातील शैक्षणिक संस्थेमधील दूर असेल तेवढ्या कालावधीचा कोणताही खर्च त्यास अनुज्ञेय होणार नाही. तथापि तो पुन्हा त्याच शैक्षणिक संस्थेत त्याच अभ्यासक्रमाचे पुढील शिक्षण पूर्ण करण्यासाठी हजर झालेल्या दिवसापासून त्यास देय लाभ अनुज्ञेय होतील.

क) अशा परिस्थितीत परत त्याच परदेशी शिक्षण संस्थेमध्ये हजर न होता शिक्षण अर्धवट सोडल्यास त्यास अदा करण्यात आलेले शिक्षण शुल्क ,परिक्षा शुल्क इतर शुल्क व निर्वाह भत्याची व्याजासह वसुली करण्यात येईल. याबाबतचे लेखी हमीपत्र विद्यार्थ्यांस द्यावे लागेल.

१२) पासपोर्ट व व्हिसा मिळविण्याची जबाबदारी उमेदवार/विद्यार्थ्यांची असेल

१३) उमेदवारास/विद्यार्थ्यांना केवळ ज्या शैक्षणिक संस्थेमध्ये ज्या अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश मिळालेला आहे व शिष्यवृत्ती मिळाली आहे. त्याच कारणासाठी व्हिसा घेणे बंधनकारक असेल.

१४) निवड झालेल्या विद्यार्थ्यांनी मागणी केल्यानुसार आवश्यक ती कागदपत्रे सादर करणे व आवश्यक ते करारनामे देणे बंधनकारक असेल.

१५) निवड झालेल्या विद्यार्थ्यांस त्याच्या शैक्षणिक कालावधीमध्ये जास्तीची रक्कम अदा झाली असल्यास त्याची परतफेड करणे विद्यार्थ्यांवर बंधनकारक असेल. अथवा ती वसूल करणेबाबत

प्रचलित कायदे व नियमानुसार कार्यवाही करण्यात येईल, याबाबतचे हमीपत्र देणे बंधनकारक असेल.

१६) विद्यार्थ्यांने शिक्षण पूर्ण केल्यानंतर जेव्हा त्यांना नोकरी मिळेल किंवा तो स्वतःचा व्यवसाय सुरु करेल किंवा अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यापासून दोन वर्षांनंतर यापैकी कमी असलेल्या कालावधीपासून त्याच्या शिक्षणासाठी शासनामार्फत जो खर्च करण्यात आलेला आहे त्या खर्चाच्या साधारण १० टक्के रक्कम महाराष्ट्र शासनाच्या यासाठी उघडण्यात आलेल्यास्वीय प्रपंजी लेखा (PLA) लेख्यामध्ये जमा करावी लागेल.

१७) अर्जदार विद्यार्थ्यांने अर्जासोबत आय-२० प्रमाणपत्राची प्रत, परदेशी शिक्षणाच्या अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेल्या शैक्षणिक संस्थेकडे भरणा केलेल्या शुल्काची मुळ पावती आणि पासपोर्ट व व्हिसाची प्रत जोडणे बंधनकारक राहिल.

अन्य अटी व शर्ती :-

१) परदेशात अभ्यासक्रम संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांने दोन महिन्यांच्या आत संचालक,विजाभज,इमाव व विमाप्र कल्याण संचालनालय,पुणे यांना अंतिम परिक्षेचे गुणपत्रक, प्रमाणपत्र आणि प्रगतीअहवाल व पदवीदान समारंभाचे छायाचित्रासह माहिती सादर करणे बंधनकारक असेल. त्याशिवाय विद्यार्थ्यांस अंतिम विमान प्रवास व इतर लाभ दिले जाणार नाहीत.

२) अभ्यासक्रम संपल्यानंतर या योजनेअंतर्गत विद्यार्थ्यांस व्हिसा मुदतीवाढीसाठी परवानगी दिली जाणार नाही. अभ्यासक्रमाचा कालावधी कोणत्याही कारणास्तव वाढल्यास त्यास अतिरिक्त निधी दिला जाणार नाही.

३) ज्या विद्यापीठामध्ये / शैक्षणिक संस्थेमध्ये विद्यार्थ्यांने प्रवेश घेतलेला आहे. ते विद्यापीठ/शैक्षणिक संस्था ही त्या देशातील मान्यताप्राप्त विद्यापीठ/ शैक्षणिक संस्था असावी. (Accredited University/Institute) या संबंधिची कागदपत्रे अर्जासोबत सादर करावी. याबाबत काही वाद निर्माण झाल्यास परदेशातील भारतीय उच्चायुक्त यांचे कडून खात्री करून निवड समिती त्याबाबत निर्णय घेईल.

४) अर्जात नमूद केलेले विद्यापीठ अभ्यासक्रमासाठी काही कारणास्तव विद्यार्थी प्रवेश घेवू शकत नसल्यास. त्याच विद्यापीठात त्याच अभ्यासक्रमासाठी पुढील एका सत्रात (६ महिन्यांचा) कालावधी,कोणतेही अतिरिक्त शुल्क न आकारता संबंधित विद्यापीठ अथवा शैक्षणिक संस्थेने विनाअट वाढवून दिल्यासच आणि विद्यार्थ्यांने त्यासाठी सबळ कारण/ पुरावा सादर केल्यास अशी मुदतवाढ देण्याचे अधिकार संचालक,विजाभज,इमाव व विमाप्र कल्याण संचालनालय,पुणे यांना असतील. तदनंतर विद्यार्थ्यांस आणखी मुदतवाढ मिळणार नाही.

५) एकदा निवड झालेले विद्यापीठ व अभ्यासक्रम कोणत्याही परिस्थितीत बदलता येणार नाही. मात्र, सबळ कारण विचारात घेवून अशा बदलास मान्यता देण्याचे अधिकार शासनास राहतील.

६) निवड झालेल्या विद्यार्थ्यांला विद्यापीठात प्रवेश घेतल्यानंतर तात्काळ काही अगावू रक्कम भरण्याची आवश्यकता असल्यास अशा आगावू रकमेस मान्यता देण्याचे अधिकार संचालक,विजाभज,इमाव व विमाप्र कल्याण संचालनालय,पुणे यांना असतील. मात्र, ही आगावू रक्कम पुढील देय हप्त्यामध्ये समायोजित करण्यात यावी.

७) विद्यार्थ्यांना अर्ज करते वेळी विद्यापीठाकडून मान्य करून घेतलेल्या संपूर्ण अभ्यासक्रमासाठीच्या कालावधीच्या शिक्षण फी, निर्वाह भत्ता, आरोग्य विमा, व प्रवास खर्चाची जी माहिती सादर केली आहे त्यापेक्षा जास्तीचा खर्च अनुज्ञेय होणार नाही.

८) अभ्यासक्रमाच्या कालावधी व्यतिरिक्त कोणत्याही परिस्थितीत वाढीव कालावधीच्या व्हिसासाठी मान्यता देण्यात येणार नाही.

९) विद्यार्थ्यांने कोणत्या दिनांकास व कोणत्या विमानाने परदेशात जाणार आहे, याची लेखी माहिती संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण संचालनालय, पुणे यांना सादर करणे आवश्यक आहे. ही माहिती न देता विद्यार्थी परदेशात गेल्यास त्यास विमान खर्च अनुज्ञेय होणार नाही.

१०) आवश्यकता वाटल्यास विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक प्रगती, उपस्थिती, वर्तणूक, खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र व इतर तदनुषंगिक बाबींचा अहवाल परदेशातील भारतीय दूतावासाकडून प्राप्त करून घेण्यात येईल.

११) अभ्यासक्रमाचा कालावधी संपल्यानंतर परदेशातील वास्तव्यासाठी कोणताही पत्रव्यवहार संचालनालयामार्फत केला जाणार नाही, अथवा विद्यार्थी/ पालक यांचा पत्रव्यवहार विचारात घेतला जाणार नाही.

१२) परदेशी विद्यापीठात उच्च शिक्षणासाठी प्रवेश घेण्यासाठी GRE (Graduate Record Examination) TOEFL (Test of English as foreign language), IELTS (International English Language Testing System) इ. प्रकारच्या परीक्षा जेथे अनिवार्य आहेत, त्या उत्तीर्ण होणे विद्यार्थ्यांवर बंधनकारक असेल.

१३) विद्यार्थ्यांने शिष्यवृत्तीसाठी अर्जामध्ये नमूद केलेले विद्यापीठ व अभ्यासक्रम त्यांचा कालावधी आणि खर्चाचे तपशिल यामध्ये निवड समितीने निवडीची शिफारस केल्यानंतर कोणत्याही परिस्थितीत बदलता येणार नाही.

१४) काही कारणास्तव विद्यार्थ्यांस त्याची निवड होऊनही त्यावर्षी प्रवेश घेता आला नाही, तर त्या वयोमर्यादेच्या अधिन राहून पुढील वर्षी नव्याने अर्ज करण्याची मुभा राहिल.

१५) परदेशातील भारतीय दूतावासात राज्य शासनाकडून संबंधित विद्यार्थ्यांचा प्रगती अहवाल, वर्तणूक खर्चाचा हिशोब इ. माहिती पुरविण्याबाबत विनंती करण्यात येईल. तसेच काही विपरीत बाबी असल्यास, परदेशातील भारतीय दूतावास त्याबाबी राज्य शासनास कळवतील. परदेशात प्रवेशित विद्यार्थ्यांच्या प्रगती विषयी मार्गदर्शन व सल्ला देणेबाबत परदेशातील दूतावासास विनंती करण्यात येईल. त्याच बरोबर या विद्यार्थ्यांना परदेशात काही अडचणी उदभवल्यास मदत करण्यासाठी या दूतावासास विनंती करण्यात येईल. विद्यार्थ्यांनी विद्यापीठात/ शैक्षणिक संस्थेत प्रवेश घेतल्यानंतर तात्काळ तेथील भारतीय दूतावासास संपर्क साधून आपली नोंदणी करावी व त्याचा तपशील संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण संचालनालय, पुणे यांना सादर करावा.

१६) पीएचडी अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेऊ इच्छिणा-या विद्यार्थ्यांने ज्या विषयाची संशोधनासाठी निवड केली आहे त्या विषयाचा, भारतामध्ये कोणत्याही विद्यापीठामध्ये अंतिम प्रबंध अहवाल (Thesis) सादर केला नसल्याबाबतचे घोषणापत्र (Declaration) सादर करणे आवश्यक आहे.

१७) तसेच निवड झालेल्या विद्यार्थ्यांचे अभ्यासक्रम पूर्ण करण्यासाठी व दर्जावाढीसाठी आवश्यक असलेले शिथिलीकरण करण्याचे अधिकार संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना असतील.

शिष्यवृत्तीसाठी अभ्यासक्रम शाखानिहाय विभागणी :-

अक्र.	शाखा / अभ्यासक्रम	पदव्युत्तर पदवी/ पदविका/ डॉक्टरेट
१.	कला	०१
२.	वाणिज्य	०१
३.	विज्ञान	०१
४.	व्यवस्थापन	०१
५.	विधी अभ्यासक्रम	०१
६.	अभियांत्रिकी/वास्तुकला शास्त्र	०४
७.	औषध निर्माण शास्त्र	०१
	एकूण	१०

शिष्यवृत्ती घावयाच्या वरील जागेपैकी ३० टक्के जागांवर मुलींची निवड करण्यात येईल.

पुढे दिलेल्या अभ्यासक्रमांसाठी शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात येईल.

No	Engineering/ Architecture	Management	Science	Art & Commerce	Law	Pharmacy
	Permissible Courses - PG / P.G.Diploma/Ph.D.	Permissible Courses :- PG/P.G.Diploma	Permissible courses :- P.G./Ph.D	Permissible courses :- PG/ Ph.D	Permissible courses P.G/ Ph.D.	Permissible courses :- P.G./Ph.D
1	2	3	4	5	6	7
1.	Civil	1.M.B.A. with Finance/Marketi ng/ H.R. / System Analysis	1.Agriculture	1.Sociology	L.L.M.	M.Pharma
2	Mechanical	2 Hotel Management	2.Horticulture	2.Psychology		
3.	Electrical		3.Animal Husbandry	3 Philosophy		
4	Chemical		4. General Science	4. Economics		
5	Computer		5. Maths	5 Commerce		
6	Production		6. Science			
7	Industrial Engineering		7. Physics			
8	Environmental Engineering		8 Chemistry			
9	ManingEngg		9 Botany			
10	Petrochemical		10. Zoology			
11	Electronic & Telecommunication					
12	Information Technology/ information system/information					

	science/computer engineering					
13	Bio-Technology					
14	GeneticEngg					
15	Nano Technology					
16	Industry Internet of Things (IIOT)					
17	Cyber Law /Cyber Security					
18	Biomedical Engg.					
19	Climate Change					
20	Artificial Intelligence					
21	Architecture					
	Eligibility					
	Graduation for PG. & Post Graduation for Ph.D.	Graduation in any subject for MBA . Graduation in Hotel Management	Post Graduation Graduation in any subject	Graduation/Post Graduation in concerned subject	Graduation/ P.G. in law	Graduation/ P G in Pharmacy

Note : Only Accredited Universities / Institutions of Foreign Countries will only be considered.

लाभाचे स्वरूप :-

१. परदेशातील शैक्षणिक संस्थेने पत्रामध्ये नमूद केलेल्या शैक्षणिक कालावधीसाठी लागू केलेली संपूर्ण शिक्षण फी ही संचालक, विजाभज, इभाव व विमाप्र कल्याण संचालनालय, पुणे किंवा त्यांनी प्राधिकृत केलेल्या यंत्रणेमार्फत थेट संबंधित शैक्षणिक संस्थेस अदा करण्यात येईल.

२. प्रवेश घेतलेल्या संबंधित शैक्षणिक संस्थेने ठरवून दिलेल्या अथवा भारत सरकारच्या DOPT विभागाने विदेशी शिष्यवृत्तीसाठी ठरवून दिलेल्या दराप्रमाणे येणारा खर्च अथवा महाराष्ट्र शासन वेळोवेळी या प्रयोजनासाठी जाहीर करेल ती रक्कम ही निर्वाह भत्ता म्हणून संबंधित विद्यार्थ्यांच्या परदेशातील वैयक्तिक खात्यामध्ये जमा केला जाईल.

३. विद्यार्थ्यांस परदेशी शिक्षण संस्थेमार्फत किंवा इतर कोणत्याही यंत्रणेमार्फत मिळणारी शिष्यवृत्ती, इतर कोणत्याही प्रकारचे आर्थिक लाभ किंवा शिकवण्याबाबतचे मानधन किंवा फेलोशिप किंवा रिसर्च असोशिएट म्हणून मिळणारी रक्कम देय होणा-या शिक्षण शुल्क वा एकूण देय रक्कमे मधून कपात करण्यात येईल.

४. विद्यार्थ्यांस परदेशातील विद्यापीठामध्ये प्रवेश घेण्यासाठी व अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यानंतर भारतात परत येण्यासाठी भारत सरकारच्या मार्गदर्शकसूचनांप्रमाणे जवळच्या मार्गाचा (Shortest Route) दराचा इकोनॉमी क्लासचा विमान प्रवासाचा दर दिला जाईल.

५. विद्यार्थ्यांस परदेशात राहण्याच्या कालावधीसाठी विद्यापीठाने ठरवून दिल्यानुसार वैयक्तिक आरोग्य विमा (Personal Health Insurance) काढणे अनिवार्य राहिल. यासाठीचा संबंधित विद्यापीठाच्या निकषानुसार किमान खर्च शासनाकडून अनुज्ञेय राहिल.

६. वरील प्रमाणे शुल्क ,निर्वाहभत्ता , वैयक्तिक आरोग्य विमा आणि यासाठी निर्धारित केलेल्या दरापेक्षा कोणत्याही जास्तीचा खर्च अनुज्ञेय होणार नाही. निर्धारित दरापेक्षा होणारा जास्तीचा खर्च विद्यार्थी/ उमेदवारास स्वतः सोसवा लागेल व अशा प्रकारचे हमीपत्र विद्यार्थ्यांस व पालकास अर्जासोबत द्यावे लागेल.

७. विद्यार्थ्यांस वरील लाभ मिळण्यासाठी परदेशातील प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमामध्ये प्रत्येक वेळी उत्तीर्ण होणे बंधनकारक असून, तसे शैक्षणिक संस्था/विद्यापीठाचे प्रमाणपत्र, गुणपत्रिका, प्रगती अहवाल प्रत्येक सत्रासाठी किंवा सहा महिन्यासाठी सादर करणे अनिवार्य आहे.

८. प्रवेशित विद्यार्थ्यांने प्रत्येक सहा महिन्यांच्या खर्चाची उपयोगिता प्रमाणपत्रे (Utilization Certificate) विद्यापीठ/शैक्षणिक संस्थेच्या प्रमुखाकडून प्रमाणित करून सादर करणे बंधनकारक आहे. त्याशिवाय पुढील हप्ता मंजूर होणार नाही.

९. सुरवातीस परदेशातील शैक्षणिक संस्थेमध्ये प्रवेश घेणे आणि विहित कालावधीत अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यानंतर त्वरीत कालमर्यादेत भारतात परत येण्यासाठी नजिकच्या मार्गाने इकॉनॉमी क्लास विमान प्रवासभाडे देण्यात येईल. त्यासाठी विमान प्रवासाचे मूळ टिकीट, मूळ बोर्डिंग पास, परतीचे प्रवास भाडे मिळण्यासाठी अभ्यासक्रम विहित कालावधीत यशस्वीरित्या पूर्ण केल्याचा पुरावा इ. कागदपत्रे सादर करणे बंधनकारक आहे.

१०. अपववादात्मक प्रसंगी विद्यार्थ्यांनी/पालकांनी परदेशी शिक्षण संस्था/विद्यापीठ, शिक्षण फी/इतर अनुज्ञेय फी स्वतः भरलेली असेल, अशा वेळी आवश्यक त्या पावत्या व पुरावे स्वतः सादर केल्यानंतर अशी रक्कम विद्यार्थ्यांस देय होणा-या शिष्यवृत्ती मधून विद्यार्थ्यांच्या परदेशातील खात्यावर जमा करणेसाठी संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

११. विद्यार्थ्यांने भारतात राष्ट्रीयकृत बँकेत व परदेशात अधिकृत बँकेत खाते उघडणे अनिवार्य आहे. त्याच खात्यावर त्यांना देय होणारी शिष्यवृत्ती CMP किंवा RTGS ने अदा केली जाईल. या खात्याचा तपशील त्यांने परदेशात जाऊन प्रवेश घेतल्यानंतर तात्काळ संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण संचालनालय, पुणे यांना सादर करावा.

अर्ज करण्याची पध्दत :-

१. सदर जाहिरात प्रसिध्द झाल्यानंतर विद्यार्थ्यांने जाहिरातीसोबत प्रसिध्द करण्यात आलेल्या विहित नमुन्यातील अर्ज विभागाच्या खालील अधिकृत संकेतस्थळावरून डाऊनलोड करून घ्यावा.

www.maharashtra.gov.in

२. अर्जामधील प्रत्येक रकाने पूर्ण भरावेत, जो रकाना लागू नाही तेथे "लागू नाही" असे स्पष्ट लिहावे.

३. अर्ज हा परिपूर्ण भरलेला असावा, अपूर्ण अर्जाचा व कोरे रकाने सोडलेल्या अर्जाचा विचार केला जाणार नाही.

४. विहित मुदतीत अर्ज मा. संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण, ३ चर्च पथ, महाराष्ट्र राज्य, पुणे- ४११ ००१ या पत्त्यावर पाठवावा.

५. अर्जासोबत खालील कादगपत्रे सादर करणे अनिवार्य आहे. ही सर्व कागदपत्रे स्व-स्वाक्षांकित (Self Attested) असावीत. निवड झालेनंतर मूळ कागदपत्रे तपासणीसाठी उपलब्ध करून देणे आवश्यक आहे.

- ❖ विहित नमुन्यातील अर्ज.
- ❖ सक्षम प्राधिकार्याने दिलेला जातीचा दाखला तसेच जात वैधता प्रमाणपत्र.
- ❖ तहसिलदार पेक्षा कमी दर्जाचे नसेल अशा सक्षम प्राधिकार्याने दिलेला मागील वर्षाचा उत्पन्नाचा दाखला.
- ❖ पालक व स्वतः विद्यार्थी नोकरी करीत असतील तर फॉर्म नंबर १६ किंवा आयकर निर्धारण प्रमाणपत्र, आयकर विवरणपत्र.
- ❖ पदवी / पदव्युत्तर पदवी उत्तीर्ण झालेबाबतचा पुरावा (सनद / गुणपत्रिका)
- ❖ परदेशातील THE /किंवा QS world Ranking २००च्या आत असलेल्या शैक्षणिक संस्थेमध्ये प्रवेश मिळालेबाबतचे (unconditional offer letter) प्रवेश पत्र.
- ❖ प्रवेश मिळाल्याचे परदेशातील शैक्षणिक संस्थेचे पत्र घ्यावे, ज्यामध्ये प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाची पूर्ण माहिती, शुल्क रचना (डीटेल्ड फी स्ट्रक्चर), अभ्यासक्रम टप्पे, अभ्यासक्रमाचा कालावधी आणि मिळणारी शिष्यवृत्ती व इतर लाभाबाबत माहिती नमूद केलेले असावे.(Prospectus) .
- ❖ संपूर्ण अभ्यासक्रम पूर्ण होण्यासाठी वर्ष निहाय आवश्यक असणा-या खर्चाचे अंदाजपत्रक ज्यामध्ये शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क, राहण्याचा व भोजनाचा खर्च, आरोग्य विमा खर्च, पुस्तके, स्टेशनरी प्रबंध लेखन, अभ्यास दौरा इत्यादी आवश्यक खर्चाचा तपशील असणारे अंदाजपत्रक शैक्षणिक संस्थेचे प्रमुखाने प्रमाणित केलेले असावे.
- ❖ पदव्युत्तर व पीएचडी अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेतलेल्या संस्थेची अद्यावत THE /QS world Ranking .
- ❖ महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी असल्याबाबतचे सक्षम प्राधिकार्याचे प्रमाणपत्र.
- ❖ रेशनकार्ड/ आधार कार्ड / मतदान ओळखपत्राची प्रत आणि घराचा पत्ता सिध्द करणेसाठी लाईट बील / टेलीफोन बील / स्थानिक स्वराज्य संस्थेमध्ये घराच्या कर भरलेबाबतची पावती / प्रॉपर्टी कार्डचा उत्तारा या पैकी एक पुरावा.
- ❖ पासपोर्टची प्रत.

- ❖ परदेशात शिक्षण घेणेसाठी ज्या उद्देशासाठी जायचे आहे या विषयावार इंग्रजी भाषेमध्ये २५० शब्दाचा निबंध.
- ❖ GRE / TOFEL / IELTS / GMAT इत्यादी आवश्यक परिक्षा उत्तीर्ण असलेबाबतचा पुरावा.
- ❖ नोंदणीकृत वैद्यकीय अधिका-याने दिलेले स्वास्थ्य प्रमाणपत्र.
- ❖ दोन भारतीय नागरीकांचे जामीनपत्र.
- ❖ आवश्यक ते करारनामे , हमीपत्र व बंधपत्र (विहित नमुन्यात)

अर्ज सादर करण्याची अंतिम तारीख :

- विहित नमुन्यातील परिपूर्ण भरलेले अर्ज, कागदपत्रे, करारनामे व हमीपत्र यासह सादर करण्याच्या अंतिम दिनांक २३/०६/२०२२ रोजी सायंकाळी ६.१५ वाजेपर्यंत राहिल.
- अपूर्ण तसेच मुदतीनंतर प्राप्त झालेले अर्ज कोणत्याही परिस्थितीत विचारात घेतले जाणार नाहीत.
- विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गा व्यतिरिक्त अन्य प्रवर्गाच्या अर्जांचा विचार केला जाणार नाही.
- THE /QS world Ranking २०० च्या वरील परदेशातील शैक्षणिक संस्थेत प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांचे अर्ज विचारात घेतले जाणार नाहीत.
- निवड झालेल्या विद्यार्थ्यांना त्यांनी अर्जामध्ये दिलेल्या अधिकृत पत्त्यावर निवड झाल्याबाबत कळविले जाईल. त्यांनी विहित कालावधीमध्ये आवश्यक ती कार्यवाही पूर्ण न केल्यास शिष्यवृत्ती नाकारण्यात येईल.
- अपात्र ठरल्यास अर्जदारास स्वतंत्रपणे कळविले जाणार नाही.
- शिष्यवृत्ती मंजूर करण्याचे अंतिम अधिकार शासनास आहेत.

स्वा/-

(डी.डी.डोके)

संचालक,

इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय,
महाराष्ट्र राज्य,पुणे

-अर्जाचा नमुना-

विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील मुलामुलींना परदेशात विशेष अध्ययन
करण्यासाठी शिष्यवृत्ती योजना. सन २०२२-२३

प्रति,
मा. संचालक,
विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण संचालनालय,
महाराष्ट्र राज्य, ३, चर्चपथ, पुणे- ४११ ००१.

अर्जदाराचा
फोटो
(स्वाक्षरीसह)

विषय : विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील मुलामुलींना परदेशात विशेष अध्ययन
करण्यासाठी शिष्यवृत्ती योजनेसाठी अर्ज सादर करणेबाबत...

महोदय,

विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील मुलामुलींना परदेशात विशेष अध्ययन करण्यासाठी शिष्यवृत्ती
योजना या योजनेअंतर्गत शिष्यवृत्ती मिळण्यासाठी मी माझी वैयक्तिक व कुटुंबाची माहिती या अर्जाद्वारे
खालीलप्रमाणे सादर करीत असून मला सदर शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यात यावी, अशी विनंती आहे.

अ) अर्जदाराची सर्वसाधारण माहिती:-

१.	विद्यार्थ्याचे संपूर्ण नांव :-	
अ.	ज्या अभ्यासक्रमासाठी दावा करू इच्छितो त्या अभ्यासक्रमाचा प्रकार व शाखा- (PG/PhD)	
ब.	कला/वाणिज्य/विज्ञान/व्यवस्थापन/ अभियांत्रिकी/विधी यापैकी लागू असेल ते नमुद करावे.	
२.	पत्रव्यवहाराचा संपूर्ण पत्ता :-	
३.	भ्रमणध्वनी क्रमांक :-	
४	विद्यार्थ्याची जात :-	
५	(अ) विद्यार्थ्याची जन्म तारीख :- (ब) दि. १.०१.२०२० रोजीचे वय:-	(अंकामध्ये) ----- - (अक्षरी) ----- -----वर्षे
६	विद्यार्थ्याचा ई-मेल :-	

७	विद्यार्थ्यांचा आधार (AADHAR) क्रमांक/नोंदणीक्रमांक:- (सोबत प्रतजोडावी)	
अ.	विद्यार्थ्यांचा PAN क्रमांक:-	
८	महाराष्ट्र राज्याचा रहिवास आहे काय ?	
९	शैक्षणिक स्थिती/पात्रता माहिती-	
	परीक्षेचे नांव	उत्तीर्ण अभ्यासक्रमाचे नांव
	परीक्षा उत्तीर्ण झाल्याचे वर्ष	उत्तीर्ण झालेल्या शैक्षणिक संस्थेचे नांव व विद्यापीठाचे नांव
	विद्यापीठाचे एकूण गुण	प्राप्त केलेले गुण
	गुणांची टक्केवारी Grade/G PA etc असल्यास टक्केवारी दर्शविलेले प्रमाणपत्र जोडणे	
	SSC	
	HSC	
	पदवी	
	पदव्युत्तरपदवी/पदव्युत्तर पदवीका	
	GRE	
	TOEFL/ IELTS	
१०	(अ) विद्यार्थ्यांचा व्यवसाय (ब) नोकरी करित असल्यास नोकरीचा तपशील (क) हुदा /पदनाम (ड) अर्जदारास व्यवसाय/नोकरीमधून मिळणारे वार्षिक उत्पन्न (पुरावा जोडावा) (इ) कार्यालयाचे ना हरकत प्रमाणपत्र जोडले आहे काय?	
	(फ) विद्यार्थ्यांच्या कार्यालयाचा पत्ता:-	
	(ह) विद्यार्थ्यांच्या कार्यालयाचा दूरध्वनी क्रमांक:-	
	(ग) विद्यार्थ्यांच्या कार्यालयाचा ई मेल-	
११	(अ) वैवाहिक स्थिती-	विवाहित/अविवाहित-
	(ब) विवाहीत असल्यास पत्नी किंवा पत्नीचे व मुलांची नावे-	१. २. ३.
	(क) त्यांना सोबत घेवून जाणार का?	

१२	विद्यार्थ्यांच्या आधार संलग्न भारतातील बँक खात्याची माहिती- १.खातेदाराचे नाव- २.बँकेचे नाव- ३.बँक शाखेचे नाव- ४.खाते क्र.- ५.IFSC क्र.- ६.MICR क्र.-	
१३	पासपोर्ट क्रमांक- जारी दिनांक- वैधता दिनांक-	
१४	अ. विद्यापीठाचे ऑफर लेटर क्र. व दिनांक- ब. ऑफर लेटर विनाअट/अटीसहित (नमूद करावे) क. ऑफर लेटर अटीसह असल्यास कोणती अट आहे? ते नमूद करावे.	
१५	यापुर्वी आपण अन्य राज्य किंवा केंद्र शासनाच्या परदेश शिष्यवृत्तीचा लाभ घेतला आहे काय ? i)असल्यास वर्ष- ii)परदेशातील शैक्षणिक संस्थेचे नाव व देश- iii) अभ्यासक्रमाचे नाव- iv) अभ्यासक्रमाचा कालावधी- v) मिळालेली शिष्यवृत्तीची रक्कम-	होय/नाही-----
(ब)अर्जदाराच्या पालकांची सर्वसाधारण माहिती:-		
१	(अ) विद्यार्थ्यांच्या पालकाचे संपूर्ण नांव:- (ब) पालकांचा निवासस्थानाचा पूर्ण पत्ता:- (क) संपर्काचा दूरध्वनी क्रमांक:- (एस.टी.डी. कोडसह / मोबाईल क्रमांक) (ड) ई-मेल पत्ता:-	
२	(अ) विद्यार्थ्यांचा पालकांचा व्यवसाय (ब) पालक नोकरी करीत असल्यास नोकरीचा तपशील (क) हुद्दा /पदनाम (ड) पालकांस व्यवसाय/नोकरीमधून मिळणारे वार्षिक उत्पन्न (पुरावा जोडावा) (ब) पालकांच्या कार्यालयाचा पत्ता:- (क) कार्यालयाचा दूरध्वनी क्रमांक:- (एस.टी.डी कोडसह) (ड) कार्यालयाचाई -मेल पत्ता:-	
(क) कुटुंबाचे सर्व मार्गानी मिळून वार्षिक उत्पन्नाबाबतची माहिती:-		
१	कुटुंबातील सर्व व्यक्तीचे सन २०१७-१८मधील सर्व	१.वार्षिक उत्पन्न रुपये -----

<p>मार्गाने मिळणारे एकूण उत्पन्न:- (यामध्ये विद्यार्थी व कुटुंबात इतर व्यक्ती नोकरी अथवा व्यवसाय करीत असल्यास त्यांचे एकत्रित उत्पन्न उत्पन्नाच्या दाखल्यात नमूद करावे व त्याबाबतचे आयकर विवरणपत्र अर्जासोबत सादर करावे. वडील हयात नसल्यास तसा अर्जात उल्लेख करून मृत्यूचा दाखला जोडणे आवश्यक आहे किंवा विभक्त असल्यास तसे अर्जात नमूद करून त्याबाबतचे न्यायालयाचे कागदपत्र जोडणे आवश्यक आहे.)</p>	<p>दाखला जोडलेला आहे / नाही</p> <p>२. आयकर विवरणपत्र ----- जोडलेले आहे / नाही.</p> <p>३. वडील हयात नसल्यास मृत्यूचा दाखला जोडलेला आहे / नाही.</p> <p>४. आई वडील विभक्त असल्यास न्यायालयाचे संबंधित कागदपत्र जोडलेले आहे / नाही.</p>
--	---

(ड) विद्यार्थ्यांच्या कुटुंबाची माहिती :-

१	विद्यार्थ्यांच्या कुटुंबाचा तपशील:-						
	अ. क्र.	संपूर्ण नांव	वय	विद्यार्थ्यांशी असलेले नाते	व्यवसाय	एकूण वार्षिक उत्पन्न	यापूर्वी राज्य/केंद्र शासनाच्या परदेश शिष्यवृत्तीचा लाभ घेतलेला आहे का?
	१.						
	२.						
	३.						
	४.						
	५.						
	६.						
	७.						
	८.						
	९.						
	१०.						
				कुटुंबाचे एकूण वार्षिक उत्पन्न-			
२	विद्यार्थी वगळून कुटुंबातील इतर व्यक्तीने परदेश शिष्यवृत्ती योजनेचा लाभ घेतला असल्यास:-						
	i. प्रवेशाचे वर्ष-						
	ii. प्रवेश घेतलेले विद्यापीठ व देशाचे नाव-						
	iii. महाराष्ट्र शासन/केंद्र शासन किंवा इतर राज्य-						

(इ) परदेशातील शैक्षणिक संस्थेतील/विद्यापीठातील प्रवेशाबाबत माहिती:-

१	(अ) विद्यार्थ्यांने प्रवेश घेतलेल्या परदेशातील विद्यापीठाचे नाव:-	
	(ब) THE / QS World University Ranking सन २०१८ चे नमूद	

	करावे				
	(क) विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नांव:-				
	(ड) अभ्यासक्रमाचे स्वरूप (पुर्णवेळ / अर्धवेळ / online/Executive) यापैकी कोणते ते नमूद करावे.				
	(इ) अभ्यासक्रमाचा किमान कालावधी:-				
	(फ) विद्यापीठ प्रवेश दिनांक:-				
	(ग) परदेशातील विद्यापीठाच्या पत्रव्यवहाराचा संपूर्ण पत्ता:-				
	(घ) परदेशातील विद्यापीठाचा दूरध्वनी क्रमांक (ISD कोडसह) :-				
	(ह) परदेशातील विद्यापीठाचा ई-मेल:-				
(फ) ऑफर लेटर/1-20 नुसार परदेश शिक्षणासाठीचा खर्च:-					
१	विद्यार्थ्यांनी परदेशातील अभ्यासक्रमासाठी भरलेल्या / भरावयाच्या फी (शुल्क) चा तपशील	एका वर्षाचा खर्च		संपूर्ण अभ्यासक्रमाचा खर्च	
		विदेशी चलनात	भारतीय चलनात (₹)	विदेशी चलनात	भारतीय चलनात (₹)
	शिक्षण फी- परीक्षा फी- नोंदणी फी- जेवणाचा / राहण्याचा खर्च- विमा खर्च- अभ्यासक्रमासाठी आवश्यक असलेला इतर खर्च (तपशील जोडावा)				
	एकूण सर्व खर्च-		₹		₹
२	विद्यार्थ्यांना खालीलपैकी मंजूर झालेल्या/प्राप्त होणाऱ्या बाबींचा तपशील- १. विद्यापीठातील इतर शिष्यवृत्ती २. Fellowship ३. Graduate Teacher Assistance ship ४. इतर मानधन ५. Campus job/library				

आम्ही असे जाहीर करतो की, वर सादर केलेली सर्व माहिती संपूर्णतः सत्य आहे ही माहिती खोटी आढळल्यास अर्जदार सादर शिष्यवृत्तीस अपात्र ठरेल. तद्दत्तच या योजनेशी संबंधित शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार कारवाईस पात्र राहिल.

शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले शासन निर्णय, परिपत्रके, अटी व शर्ती मला बंधनकारक असतील. मी विजाभज, इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील मुलामुलींना परदेशात विशेष अध्ययन करण्यासाठी शिष्यवृत्ती योजना या योजनेतील शासन निर्णय व नियमावली वाचली असून त्यामध्ये नमूद सर्व भाग, प्रतिज्ञापत्र, ना हरकत पत्र, Surety Bond व इतर आवश्यक बंधपत्रे व हमीपत्रे सादर करण्यास माझी हरकत नाही व ती सर्व मी सोबत सादर करित आहे. विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण विभाग, शासन निर्णय क्र. शिवृत्ती-२०१८/प्र.क्र.११८/शिक्षण, दिनांक ११ ऑक्टोबर, २०१८ मधील "कर्तव्यात कसुर" व खोटी माहिती सादर करणे हा परिच्छेद मी वाचून समजून घेतला आहे व तो मला मान्य असून मी सर्व बाबींचे पालन करीन व भारत देशाची कोणत्याही प्रकारची नामुष्की परदेशात होईल असे गैरवर्तन वा गैरकृत्य मी करणार नाही याबाबत याद्वारे मी हमी देत आहे.

माझी निवड झाल्यास मी तात्काळ परदेशातील भारतीय दुतावासाशी संपर्क करून तेथे माझी नोंदणी करून ती आपणास त्वरीत सादर करेन.

ठिकाण : पालकाची सही : विद्यार्थ्याची सही :

दिनांक : / /२०२२ पालकाचे नांव : विद्यार्थ्याचे नांव :

(₹.१००/- च्या स्टॅम पेपर वर करणे)

विजाभज.इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील मुलामुलींना परदेशात विशेष अध्ययन करण्यासाठी शिष्यवृत्ती योजनेसाठीचे
-बंध पत्र-

मी/आम्ही (१) विद्यार्थ्यांचे संपूर्ण नांव ----- वय -----
----- राहणार -----
----- (संपूर्ण पत्ता दूरध्वनीसह) ----- (२) विद्यार्थ्यांच्यापालकाचे नांव -----
----- वय ----- राहणार -----
----- (संपूर्ण पत्ता
दूरध्वनीसह) ----- (३) जामीनदाराचे नांव -----
----- वय ----- राहणार -----
----- (संपूर्ण पत्ता दूरध्वनीसह) -----

मी/आम्ही सत्यप्रतिज्ञेवर कथन करतो / करते व हमी देतो ते येणे प्रमाणे,

विजाभज.इगाव व विमाप्र प्रवर्गातील मुलामुलींना परदेशात विशेष अध्ययन करण्यासाठी शिष्यवृत्ती योजना.

- मी (विद्यार्थी)----- (वर्ष नमूद करावे) सन ----- वर्षाच्या अभ्यासक्रमासाठी
(देशाचे नांव)----- येथील ----- (विद्यापीठ / शिक्षण संस्थेचे नांव व
पत्ता)----- येथे (अभ्यासक्रमाचे नांव)-----
----- साठी प्रवेश घेतला आहे.
- मी (पालकांचे नाव)----- (विद्यार्थ्यांचे नाव)-----
----- ह्या विद्यार्थ्यांचा ----- (नाते) आहे. गला एकूण ----- मुले
मुली ----- असून यापैकी आता पर्यंत कोणीही या योजनेचा लाभ घेतलेला नाही.
- आम्ही विद्यार्थी, पालक व जामीनदार मिळून अशी हमी देतो की, परदेश शिष्यवृत्ती योजनेचा लाभ घेताना ज्या
अभ्यासक्रमासाठी शिष्यवृत्ती मंजूर होईल तो अभ्यासक्रम पूर्ण करण्याची जबाबदारी श्री / कुमारी -----
----- याची राहिल. तथापी त्याने/तिने अभ्यासक्रम अर्धवट सोडल्यास
शासनामार्फत खर्च करण्यात आलेली शिष्यवृत्तीची संपूर्ण वसूल पात्र रक्कमेस आम्ही जबाबदार राहू व ती रक्कम
शासनास परत करण्याचे बंधन आमच्यावर राहिल.
- मी (विद्यार्थ्यांचे नाव)-----
अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यानंतर पुढील तीन महिन्यांच्या आत अंतिम परीक्षेची गुणपत्रिका व प्रमाणपत्र आयुक्त, समाज
कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना सादर करण्याची तसेच भारतात परत येऊन देशाची सेवा करणे व माझ्या
ज्ञानाचा फायदा देशाला करून देण्याचीही हमी देत आहे.
- आम्ही याद्वारे कळवितो की, (विद्यार्थ्यांचे नाव)-----
----- यांच्या पालकांचे / कुटुंबाचे व (विद्यार्थी/विद्यार्थीनी नोकरी करीत असल्यास) श्री / कुमारी -----
----- (विद्यार्थ्यांचे नांव) याचे सन २०१८-१९ या वर्षाचे सर्व मार्गांनी मिळणारे वार्षिक उत्पन्न
रुपये आठ लाख पेक्षा जास्त नाही. तथापी सदरची माहिती खोटी अथवा चुकीची असल्याचे निदर्शनास आल्यास
आम्ही कायदेशीर कारवाईस पात्र राहू.
- अद्यावत जागतीक क्रमवारीत असलेल्या २०० च्या आतील (THE /QS World Ranking मधील) परदेशातील
विद्यापीठ/शिक्षण संस्थांमध्ये प्रवेशासाठी मी स्वतः प्रयत्न करेन व त्यासाठी आवश्यक त्या सर्व पात्रता परीक्षा स्वतः
देईल.
- पदव्युत्तर पदवी किंवा पी.एच.डी अभ्यासक्रमासाठी आवश्यक असलेला कालावधी किंवा सदर अभ्यासक्रम त्यापुर्वी
पूर्ण झाल्यास जो कालावधी लागेल या दोघांपैकी जो कमी आहे त्या कालावधीपुरतेच परदेशात राहण्यास मला
परवानगी असेल. या आवश्यक कालावधीपेक्षा जास्त कालावधीकरीता परदेशात राहण्यास मला परवानगी
मिळणार नाही हे मला मान्य आहे.
- शासनाकडून शिष्यवृत्तीचा लाभ मिळण्यासाठी परदेशातील शैक्षणिक संस्था/विद्यापीठात प्रवेश घेतलेल्या
अभ्यासक्रमांमध्ये प्रत्येकवेळी उत्तीर्ण होणे माझ्यावर बंधनकारक असून तसेच शैक्षणिक संस्था/विद्यापीठाचे

प्रमाणपत्र, गुणपत्रिका व प्रगती अहवाल प्रत्येक सत्रासाठी किंवा सहा महिन्यांसाठी संचालक, विजाभज, इमाव व विमाप्र कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडे सादर करण्यात येईल.

९. प्रत्येक सहा महिन्यांच्या खर्चाची उपयोगिता प्रमाणपत्रे (Utilization Certificates), खर्चाच्या पावत्या (Receipts) इत्यादी विद्यापीठ/शैक्षणिक संस्थेच्या प्रमुखांकडून प्रमाणित करून आयुक्तालयास सादर करण्यात येईल.
१०. गी शिक्षण पुर्ण केल्यानंतर मला जेव्हा नोकरी मिळेल, किंवा मी स्वतःचा व्यवसाय सुरु करेल किंवा अभ्यासक्रम पुर्ण केल्यापासून दोन वर्षांनंतर यापैकी कमी असलेला कालावधीपासून माझ्या शिक्षणासाठी शासनाभार्फत संपूर्ण अभ्यासक्रमासाठी जो खर्च करण्यात आला त्या खर्चाचा कमीत कमी १०% रक्कम मी महाराष्ट्र शासनाच्या खात्यात जमा करेन.
११. उपरोक्त नमूद केलेल्या सर्व यादी मला मान्य असून त्या आम्ही वाचून व समजून घेऊन त्यावर आज दिनांक ----- रोजी मुक्कामी सही केली आहे. वरील यादीपैकी कोणताही वाव खोटी व चुकीची/वनावट आढळल्यास मी भारतीय दंड संविधान कलम १९३ (२), १९९, २०० व ४०६ अन्वये शिक्षेस पात्र राहील.

स्थळ :

दिनांक : / /२०२२.

सही
(विद्यार्थी)

संपूर्ण नांव व पत्ता
दूरध्वनी क्र. / मो.क्रं.

सही
(पालक)

संपूर्ण नांव व पत्ता
दूरध्वनी क्र. / मो.क्रं.

सही
(जामीनदार)

संपूर्ण नांव व पत्ता
दूरध्वनी क्र. / मो.क्रं.

(₹. १००/- च्या स्टॅम्प पेपरवर)

विजाभज.इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील परदेशात विशेष अध्ययन करण्यासाठी शिष्यवृत्ती योजनेसाठीचे

-हमी पत्र-

१. मी ----- राहणार -----
-----येथे राहत असून माझी महाराष्ट्र शासनाच्या
विजाभज.इमाव व विमाप्र कल्याण विभागामार्फत विजाभज.इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील मुलामुलींना परदेशात विशेष अध्ययन
करण्यासाठी शिष्यवृत्ती योजना या योजने अंतर्गत परदेशातील (देशाचे नाव)----- येथे (विद्यापीठाचे
नाव) ----- या विद्यापीठात (कालावधी)----- वर्षाच्या (अभ्यासक्रमाचे नाव)-----
----- या अभ्यासक्रमासाठी सन----- या वर्षाकरिता परदेश शिष्यवृत्तीसाठी निवड
झाली आहे. त्या अनुषंगाने मी संचालक, विजाभज.इमाव व विमाप्र संचालनालय, पुणे यांना खालीलप्रमाणे हमी देत आहे.
२. मी सद्यस्थितीत ----- येथे नोकरीस असून सदर कार्यालयातील प्रशासकीय
वावी उदा. रजा, वेतन आणि इतर सेवेच्या बाबी या स्वतः प्रत्यक्षपणे निराकरीत करेल यासाठी कोणत्याही प्रकारची सवलत
शासनाकडून घेणार नाही. (नोकरी करणाऱ्यांसाठी लागू)
३. अर्जात नमूद केलेला अभ्यासक्रम विहित कालावधीत पूर्ण करणे माझ्यावर बंधनकारक राहिल. सदर अभ्यासक्रम पूर्ण
करण्यासाठी वाढीव कालावधीची मागणी करणार नाही.
४. मला शासनाने मंजूर केलेल्या परदेशातील विद्यापीठ व शैक्षणिक अभ्यासक्रमात मी पररपर बदल करणार नाही.
५. अर्जासोबत सादर केलेले कागदपत्रे / प्रमाणपत्रे हे खोटे व वनावट असल्याचे आढळून आल्यास शिष्यवृत्ती पोटी मिळालेली
सर्व रक्कम व्याजासह परत करण्याची हमी देत आहे.
६. कोणत्याही कारणास्तव अभ्यासक्रम अर्धवट सोडल्यास शासनातर्फे मला अदा करण्यात आलेली शिष्यवृत्तीची सर्व रक्कम
व्याजासह कुटूंबाच्या मालकीच्या / जाभिनदार यांच्या स्थावर मालमतेमधून एक रकमी भरपाई करण्याची अथवा वसूल
करण्याची हमी देत आहे.
७. परदेशामध्ये शिक्षण घेत असतांना काही कारणास्तव राज्य शासनाच्या पुर्य परवानगीने परदेशातून भारतात काही
कालावधीसाठी वास्तव्य केले असेल तर सदर कालावधीची शिष्यवृत्तीची रक्कम मला अनुज्ञेय होणार नाही.
८. परदेश शिष्यवृत्ती अंतर्गत परदेशात शिक्षण घेत असताना जास्तीची रक्कम शासनातर्फे मला अदा झाली असल्याचे
निदर्शनास आल्यास त्याची परतफेड करेन. अथवा न केल्यास ती वसूल करणेबाबत प्रचलित कायदे व नियमानुसार
कार्यवाहीस मी पात्र असेन.
९. मला शिक्षण फी व इतर फी, निर्वाह भत्ता व आकस्मिक खर्च यासाठी शासनाने निर्धारित केलेल्या दरापेक्षा कोणताही
जास्तीचा खर्च अनुज्ञेय होणार नाही. निघारित दरापेक्षा होणारा जास्तीचा खर्च मी स्वतः अदा करेन.
१०. परदेशातील प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमामध्ये प्रत्येक वेळी उत्तीर्ण होणे माझ्यावर बंधनकारक असून तसे शैक्षणिक
संस्था/विद्यापीठाचे प्रमाणपत्र गुणपत्रिका, प्रगती अहवाल प्रत्येक सत्रासाठी किंवा सहा महिन्यांसाठी आयुवतालयास सादर
करेन.
११. कोणतेही कारण अथवा सवयी सांगून अभ्यासक्रम पूर्ण न करणे, विहित प्रयोजनासाठी खर्च न करणे, खर्चात काटकसर न
करणे, विहित लाभ मर्यादेपेक्षा जास्तीची मागणी परदेशात जावून करणे, कोणत्याही प्रकारचा दवाव आणणे किंवा धमकी देणे,
परदेश शिष्यवृत्ती नियमावलीतील तरतूदींचे उल्लंघन करणे, परदेशातील नियम / अटी / तरतूदींचे उल्लंघन करणे, वाममार्गास
लागणे, परदेशातील शैक्षणिक कालावधीत कोणत्याही प्रकारचे गैरकृत्य करणे व त्यासाठी दंड शिक्षा होणे, भारतीय
राष्ट्रीयत्वास हानी पोहचवणे, भारताची बदनामी करणे या बाबी कर्तव्यातील कसूर समजण्यात येतील, कर्तव्यात कसूर केल्यास
मला अपात्र ठरवून माझ्या परदेशी शिक्षणासाठी शासनाने दिलेले सर्व लाभ माझ्याकडून व्याजासह वसूल केले जातील.
१२. परदेशातील अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यानंतर मी भारतात येवून माझ्या ज्ञानाचा उपयोग देशासाठी करेन.
१३. उपरोक्त नमूद केलेला सर्व मजकूर मला मान्य असून तो मी वाचून समजून घेऊन आज दिनांक- / /२०१९ रोजी-----
----- मुक्कामी सही केली आहे, वरील बाबींचे माझ्याकडून उल्लंघन झाल्यास मी भारतीय दंड संविधान कलम १९३ (२), १९९,
२०० व ४०६ अन्वये शिक्षेस पात्र राहिल.

स्थळ :

दिनांक : / /२०२२.

सही
(विद्यार्थी)

संपूर्ण नांव व पत्ता
दूरध्वनी क्र. / मो.क्रं.

सही
(पालक)

संपूर्ण नांव व पत्ता
दूरध्वनी क्र. / मो.क्रं.

सही
(जामीनदार)

संपूर्ण नांव व पत्ता
दूरध्वनी क्र. / मो.क्रं.